

Sygn. akt I C 1617/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Radosław Jeznach

Protokolant: stażysta Aleksandra Wyszynska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 stycznia 2017 r. w P.

sprawy z powództwa M. J. (1)

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zadośćuczynienie

- 1) zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda M. J. (1) kwotę 36 000,00 zł (trzydzieści sześć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 05 lipca 2016 r. do dnia zapłaty – ponad wypłaconą tytułem zadośćuczynienia kwotę 14 000,00 zł;
- 2) w pozostałym zakresie oddala powództwo;
- 3) zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda M. J. (1) kwotę 1 900 zł (jeden tysiąc dziewięćset złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu, w pozostałym zakresie znosząc między stronami koszty procesu.

Sygn. akt I C 1617/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 lipca 2017 r. powód M. J. (1) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. kwoty 76 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią osoby najbliższej – wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05 lipca 2016 r. do dnia zapłaty, oraz kosztów procesu, w tym kwoty 7 200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w dniu 08 października 2005 r. w miejscowości B. doszło do wypadku drogowego wskutek którego śmierć poniosła matka powoda H. J. (1); sprawca wypadku korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej z (...) SA. Powód pismem z dnia 09 maja 2016 r. zgłosił szkodę wnosząc o przyznanie tytułem zadośćuczynienia kwoty 100 000 zł – w toku postępowania likwidacyjnego wypłacono na jego rzecz kwotę 14 000 zł. Powód jako podstawę roszczeń wskazał art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc podnosząc, iż doszło do naruszenia jej dobra osobistego w postaci prawa do więzi rodzinnej w związku z tragiczną śmiercią matki – powód w związku z tym traumatycznym przeżyciem doznał uczucia rozpacz.

W odpowiedzi na pozew z dnia 16 stycznia 2017 r. pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany zakwestionował zasadność roszczeń wskazując na ich nadmierne wygórowanie – podnosząc także w tym kontekście wpływ znacznego okresu czasu od zdarzenia wywołującego szkodę a także fakt, iż śmierć matki nie wiązała się dla powoda z istotnymi następstwami dla funkcjonowania i dalszego życia rodzinnego. Pozwany wyraził gotowość podjęcia rozmów ugodowych nie wskazując,

jaką ostatecznie kwotę zadośćuczynienia uznawałby za adekwatną do rozmiaru krzywdy. Pozwany podniósł, iż odsetki od ewentualnie zasądanego świadczenia naliczane powinny być od daty wydania konstytutywnego wyroku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 08 października 2005 r. w miejscowości B. na drodze nr (...) kierujący samochodem osobowym marki F. nr rej. (...) J. K. będąc w stanie nietrzeźwości umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie panując nad prowadzonym pojazdem uderzył z tyłu w jadącą przed nim prawidłowo rowerem H. J. (1), która w wyniku doznanych obrażeń poniosła śmierć na miejscu. Wyrokiem z dnia 07 lutego 2006 r. w sprawie sygn. akt II K 858/05 Sąd Rejonowy w Sierpcu oskarżonego J. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 177 §§ 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk i art. 178a § 1 kk, wymierzając mu karę łączną ośmiu lat pozbawienia wolności (wyrok k. 9-10).

Samochód osobowy F. nr rej. (...) kierowany przez J. K. objęty był w dniu zdarzenia ubezpieczeniem OC – umowę zawarto z (...) SA (okoliczność bezsporna).

W piśmie z dnia 09 maja 2016 r. M. J. (1) dokonał zgłoszenia szkody, wnosząc między innymi o przyznanie na jego rzecz przez (...) SA tytułem zadośćuczynienia kwoty 100 000 zł w związku ze śmiercią matki H. J. (1) (pismo k. 11-13). W odpowiedzi na dokonane zgłoszenie w piśmie z dnia 04 lipca 2016 r. (...) SA poinformował o przyznaniu na rzecz M. J. (1) kwoty 14 000 zł tytułem zadośćuczynienia (pismo k. 14).

W dacie śmierci H. J. (1) miała 50 lat, zamieszkiwała w miejscowości B. wraz z mężem, teściową i dwoma synami : M. J. (1) i D. J.; była rolnikiem, utrzymywała się z renty rolniczej, gospodarstwo rolne o powierzchni około 10 ha zostało przez nią i męża przekazane synowi M. J. (1). Grób H. J. znajduje się na cmentarzu w B.; sprawami urzędowymi i pochówkiem zajęli się wspólnie członkowie rodziny, przede wszystkim mąż zmarłej i najstarszy syn.

W dacie śmierci matki M. J. (1) miał 23 lata, był kawalerem, mieszkał razem z rodzicami w gospodarstwie rolnym w B. – prowadził gospodarstwo rolne korzystając z pomocy rodziców a także pracował jako garmażer w zakładach drobiarskich w P.; w gospodarstwie uprawiane było zboże i ziemniaki, były hodowane pojedyncze sztuki trzody chlewnej i bydła. M. J. (1) był na miejscu wypadku w krótkim czasie po jego zaistnieniu – zdarzenie miało miejsce w odległości około 450 m od domu. Po śmierci matki M. J. (1) w 2014 r. ożenił się, mieszka obecnie razem z ojcem, żoną i pasierbem w B., nie ma własnych dzieci; M. J. (1) jest najmłodszy z czwórki rodzeństwa – siostra K. G. mieszka w P., brat J. J. w S., brat D. J. wyprowadził się kilka lat temu z B.. Po śmierci matki M. J. skoncentrował się na życiu rodzinnym, nie korzystał z terapii ani opieki psychologicznej, nie przyjmował leków. M. J. (1) ma 35 lat, wykształcenie zawodowe – rzeźnik wędliniarz, utrzymuje się z prac dorywczych jako monter konstrukcji stalowych, większa część gruntów została przez niego sprzedana, w gospodarstwie nie są prowadzone żadne inwestycje. Środki uzyskane w toku postępowania likwidacyjnego M. J. przeznaczył na remont domu mieszkalnego. M. J. (1) miał bardzo dobre relacje z matką.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, zeznań świadków K. G. (00:07-16 protokołu rozprawy z 20.01.2017) i J. J. (00:16-24 protokołu rozprawy z 20.01.2017) oraz zeznań powoda (00:26-34 protokołu rozprawy z 20.01.2017).

Dokumenty przywołane w części uzasadnienia obejmującej ustalenie stanu faktycznego nie były kwestionowane przez strony, stanowią wiarygodny materiał dowodowy. Sąd dał wiarę spójnym i rzeczowym zeznaniom świadków.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo o zadośćuczynienie należało uwzględnić w części – to jest do kwoty 36 000 zł ponad wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 14 000 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Zgodnie z art. 23 kc dobra osobiste człowieka pozostają pod ochroną prawa cywilnego; ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone lub naruszone cudzym działaniem, na zasadach przewidzianych w kodeksie cywilnym może żądać

zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub zapłaty odpowiedniej sumy na wskazany cel społeczny (art. 24 § 1 kc i art. 448 kc). Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego (w sytuacji spowodowania śmierci w ramach odpowiedzialności deliktowej) stosowne odszkodowanie (art. 446 § 3 kc), jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej, jak również odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 446 § 4 kc – obowiązujący od dnia 03 sierpnia 2008 r.). Samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu na zasadzie ryzyka – gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny (art. 436 § 1 kc).

Przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony, przy czym uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (art. 822 §§ 1 i 4 kc). Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – Dz. U. z 2013 r., poz. 392 t.j.). Pozwany nie zakwestionował co do zasady swojej odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – w szczególności nie zakwestionowano odpowiedzialności posiadacza pojazdu objętego ochroną ubezpieczeniową na zasadzie ryzyka (art. 415 kc w zw. z art. 436 § 1 kc); w sprawie niniejszej odpowiedzialność pozwanego pozostaje bezsporna, została uznana zarówno w toku postępowania likwidacyjnego, jak i postępowania rozpoznawczego.

Na wstępie rozważań prawnych przesądzić dla porządku należy, iż pomimo faktu wystąpienia zdarzenia wywołującego szkodę przed wejściem w życie art. 446 § 4 kc, za skuteczne uznać należy roszczenie o zadośćuczynienie oparte o dyspozycję art. 448 kc. Uznać obecnie należy za ukształtowaną i obowiązującą linię orzecznictwa, zgodnie z którą najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 kc zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed wejściem w życie art. 446 § 4 kc, tj. 03 sierpnia 2008 r. (uchwała SN z 22 października 2010 r., III CZP 76/10, LEX 604152) – a także wówczas, gdy sam zgon nastąpił przed tą datą (uchwała SN z 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, OSNC 2012/1/10). Naruszenie czynem niedozwolonym dobra osobistego, jakim są więzi rodzinne uzasadnia zatem udzielenie ochrony prawnej w zakresie przewidzianych w art. 24 kc w zw. z art. 448 kc – implikuje to możliwość dochodzenia zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej niezależnie od daty zdarzenia w kontekście obowiązywania art. 446 § 4 kc. Zakresem odpowiedzialności ubezpieczyciela objęte są tego rodzaju roszczenia również w kontekście treści art. 34 Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), zgodnie z którym z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia; również za ugruntowane obecnie uznać należy stanowisko, zgodnie z którym przepis ten nie wyłącza ani nie wyłączał z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 kc (uchwała SN z 20 grudnia 2012 r., III CZP 93/12, M.Prawn. 2013/2/58 – w podobnym tonie wypowiedział się SA w Krakowie w wyroku z dnia 06 września 2012 r., I ACa 739/12, LEX nr 1223205). Jak wyraźnie podkreślił Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z 06 grudnia 2012 r., I ACa 1148/12 (LEX 1246690) zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela obejmuje także krzywdę jakiej doznała na skutek deliktu nie tylko osoba bezpośrednio jego konsekwencjami dotknięta ale także taka - a jest z nią z pewnością członek najbliższej rodziny zmarłego - która na skutek wywołanej tym deliktem śmierci doznała krzywdy wynikającej z nagłego i zupełnie niespodziewanego zerwania więzi rodzinnych, który to skutek jest także naruszeniem jego dobra osobistego. Tym samym zakład ubezpieczeń ponosi odpowiedzialność również na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 822 kc i art. 436 kc.

Oceniając, jaka suma jest odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, należy mieć na uwadze rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas

trwania doznawania przez osobę, której dobro zostało naruszone, ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniem. W sprawie, w której zdarzeniem wywołującym krzywdę jest śmierć osoby najbliższej wskazać należy, że okoliczności wpływające na wysokość świadczenia z art. 448 kc to między innymi dramatyzm doznań osób bliskich zmarłego, poczucie osamotnienia, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rola jaką w rodzinie pełniła osoba zmarłego, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem odejścia (np. nerwicy, depresji), roli pełnionej w rodzinie przez osobę zmarłą, stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (wyrok SA w Gdańsku z dnia 24 sierpnia 2012 r., V ACa 646/12, LEX 1220462). Zadośćuczynienie z art. 448 kc ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać pewną ekonomicznie odczuwalną wartość – wysokość ta nie może być jednak nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach (np. wyrok SN z 26 lutego 1962 r., 4 CR 902/61, LexPolonica nr 316013, OSNCP 1963, Nr 5, poz. 107 i wyrok SN z 22 marca 1978 r., IV CR 79/78, LexPolonica nr 321721). Jednocześnie jednak powołanie się na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 22 lutego 2012 r., I ACa 65/12); kryterium „przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa” ma charakter pomocniczy w aspekcie realizacji zasady sprawiedliwości społecznej (tak wyrok SN z 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10, OSNP 2012/5-6/66). Uwzględniając wyżej przytoczone kryteria przy poszanowaniu kompensacyjnego charakteru roszczenia opartego o art. 448 kc i dyrektywy utrzymania zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, Sąd w sprawie niniejszej ocenił, iż adekwatną kwotą zadośćuczynienia dla M. J. (1) w związku ze śmiercią matki będzie łączna kwota 50 000 zł. Bez wątplenia powód doznał cierpienia moralnego, wstrząsu psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej. Ustalając kwotę zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę wiek poszkodowanej (50 lat) oraz powoda (23 lata), a także silne więzi rodzinne łączące syna z matką – w szczególności w kontekście prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego oraz faktu przekazania na rzecz powoda gospodarstwa rolnego, które miało być przez niego prowadzone przy współudziale rodziców. Oczywistym pozostaje, iż brak jest „matematycznej” metody wyliczenia właściwej wysokości zadośćuczynienia – natomiast pewne uwarunkowania obiektywne oraz okoliczności indywidualnie związane z osobą uprawnioną stanowią przesłanki pomocnicze dla ustalenia kwoty zadośćuczynienia. Ustalone zadośćuczynienie w kwocie 50 000 zł odpowiada doznanej przez powoda krzywdzie, przedstawia dla niego ekonomicznie odczuwalną wartość, nie jest również rażąco wygórowane i nie prowadzi do nieuzasadnionego przysporzenia w jego majątku – jak się zdaje uwzględnia również przesłankę przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa w konkretnych uwarunkowaniach dotyczących powoda; zindywidualizowana sytuacja życiowa i majątkowa osoby dochodzącej roszczeń z tytułu zadośćuczynienia powinna być brana pod uwagę przez sąd jako prawnie relewantna dla ustalenia wysokości pieniężnej kompensaty doznanych krzywd – w sprawie niniejszej bezspornym pozostaje, że powód wraz z rodziną funkcjonował i funkcjonuje na poziomie pewnego średniego standardu społeczno-ekonomicznego. Ustalając zakres zadośćuczynienia Sąd wziął także pod uwagę przesłanki obiektywnie wpływające na pewne zmniejszenie zakresu krzywdy moralnej, a co za tym idzie zredukowanie kompensaty pieniężnej – okolicznościami tymi są: upływ czasu jaki nastąpił od daty wypadku (zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego następuje złagodzenie skutków zdarzenia wywołującego szkodę w związku z odległością czasową pomiędzy wypadkiem a datą orzekania o zadośćuczynieniu), funkcjonowanie powoda w prawidłowych relacjach rodzinnych (powód pozostaje obecnie w związku małżeńskim, utrzymuje kontakty z członkami rodziny – to jest trójką rodzeństwa i ich rodzinami), brak następstw dla zdrowia fizycznego i psychicznego a także funkcjonowania społecznego i zawodowego wynikających z przeżytej traumy. Powód po śmierci matki znalazł oparcie w pozostałych członkach najbliższej rodziny. Przywołane wyżej okoliczności w ocenie Sądu nie pozwalają na uwzględnienie roszczeń powoda w żądanym zakresie, zaś za adekwatną uznać należy kwotę 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia – kompensata doznanej szkody przez powoda nastąpiła również poprzez skoncentrowanie się na własnym życiu rodzinnym; śmierć matki nie wywołała wymiernych szkód w życiu zawodowym czy rodzinnym powoda; brak dowodów świadczących obiektywnie o tym, że śmierć matki spowodowała problemy rodzinne lub zdrowotne powoda, w szczególności była przyczyną sygnalizowanych przez powoda konfliktów z ojcem z powodu nadużywania przez niego alkoholu – trudności życiowe powoda powiązane być mogą również z innymi okolicznościami, które nie są bezpośrednio powiązane ze śmiercią matki. Mimo iż powód zniósł psychicznie traumę związaną ze śmiercią

matki w sposób nie wywołujący obiektywnie szczególnie negatywnych następstw i obecnie nie występują u niego dysfunkcje w zakresie pełnienia ról społecznych i aktywności codziennej, to niesłusznym zdaniem Sądu byłoby obniżenie zadośćuczynienia za niewątpliwie doznane cierpienia moralne (nawet ocenione jako mieszczące się w zakresie prawidłowo przebiegającej reakcji żałoby) poniżej kwoty 50 000 zł; zasadną wydaje się konkluzja, że powód przeżył śmierć matki w pewien „standardowy” sposób co nie oznacza, że zdarzenie wywołujące stres pozostało obojętne dla dalszego funkcjonowania powoda na każdej życiowej płaszczyźnie : wręcz przeciwnie, zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego w typowych uwarunkowaniach społeczno-rodzinnych nagła strata matki zawsze oznacza istotne obniżenie jakości życia, zdolności do przeżywania radości, smutek, ograniczenie aktywności, pesymizm co do przyszłości. Zaznaczyć w tym miejscu wypada, iż Sąd przyłącza się w pełni do stanowiska zajętego przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w tezie wyroku z dnia 14 marca 2013 r. (I ACa 570/12, LEX 1327614), zgodnie z którym „nie sposób zgodzić się z poglądem, że krzywda (polegająca na stracie osoby najbliższej) musi być wykazywana w jakiś szczególny sposób, odrębny od ogólnych reguł postępowania dowodowego, w szczególności dowodem z opinii biegłego psychologa lub psychiatry”; w sprawie niniejszej między powodem a H. J. (1) zachodziły normalne, zdrowe relacje rodzinne, adekwatne do akceptowanych norm społecznych, determinowane etapem życia matki i syna oraz faktem pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym. Siła psychiczna i zdolność do radzenia sobie z traumą wynikające z uwarunkowań charakterologicznych mogą być okolicznościami w pewnym stopniu jedynie wpływającymi na obniżenie zadośćuczynienia, ale zdaniem Sądu nieuprawnionym jest twierdzenie, że kompensacyjny charakter zadośćuczynienia sprzeciwia się w takiej sytuacji przyznaniu świadczenia pieniężnego w jakimkolwiek zakresie. Jak wskazał Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 21 lutego 2013 r. (I ACa 60/13, LEX nr 1322898) zadośćuczynienie ma kompensować nie tyle doznany ból spowodowany śmiercią osoby bliskiej, lecz przedwczesną utratę członka rodziny - dobrem osobistym, którego naruszenie wymaga rekompensaty, jest tutaj prawo do życia w rodzinie, przy czym niewątpliwie najwyższe zadośćuczynienia powinny być zasądzane na rzecz osób, które na skutek śmierci stały się samotne, którzy utracili ostatnie dziecko i nie będą mogli już mieć własnych dzieci; wysokość zadośćuczynienia nie powinna natomiast zależeć od sytuacji majątkowej zmarłego. Ten sam Sąd (wyrok z 27.06.2012, I ACa 577/12, OSAW 2013/1268) podkreślił, że nieuprawnione jest stanowisko, jakoby więź pełnoletniego dziecka z rodzicem była co do zasady słabsza niż w wypadku dziecka małoletniego, a tym samym by cierpienie dorosłego dziecka zmagającego się z bólem po rodzica były mniejsze. Więzy między rodzicami a dzieckiem jest wartością niematerialną „własną” rodziców i dziecka, w utrwalonym orzecznictwie uznana została jako dobro osobiste podlegające ochronie prawa cywilnego, przy czym jednym ze środków tej ochrony jest norma wynikająca z art. 448 kc (wyrok SN z 25 maja 2011 r., II CSK 537/10, LEX 846563). Spowodowanie śmierci osoby najbliższej jaką jest rodzic, stanowi naruszenie dobra osobistego w postaci prawa do życia w pełnej rodzinie (por. np. wyrok SA w Łodzi z 15.07.2010, I ACa 437/10, OSAŁ 2010/3/23). Zbędne jest szczegółowe roztrząsanie kwestii zakresu naruszenia dobra osobistego jakim jest prawo do pielęgnowania więzi między dzieckiem a matką : w powszechnym odczuciu strata rodzica stanowi okoliczność dotyczącą sfery psychicznej w sposób bardzo dotkliwy i absolutnie wywołującą długotrwałą, w jakimś sensie nieodwracalną szkodę moralną, szczególnie silnie odczuwalną i nawracającą w okresie świąt i uroczystości rodzinnych.

Reasumując, na rzecz powoda zasądzić należało kwotę 36 000 zł tytułem uzupełniającego zadośćuczynienia (tj. kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy przyjętą przez Sąd kwotą 50 000 zł tytułem należnego zadośćuczynienia, a wypłaconą z tego tytułu w toku postępowania likwidacyjnego kwotą 14 000 zł), oddalając w pozostałym zakresie powództwo o zadośćuczynienie.

Sąd podziela pogląd, zgodnie z którym zadośćuczynienie przysługuje z odsetkami od dnia opóźnienia, czyli wezwania do zapłaty, a nie od dnia jego zasądzenia (np. teza 2 wyroku SN z 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10, OSNP 2012/5-6/66) – pozwany nie zakwestionował prawidłowości ustalenia przez powoda daty wymagalności roszczenia w odniesieniu do terminu ustawowego wykonania świadczenia przez zakład ubezpieczeń, stąd odsetki zasądzić należało z uwzględnieniem ustawowego terminu wynikającego z dyspozycji art. 817 § 1 kc zgodnie z żądaniem pozwu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 436 § 1 kc w zw. z art. 822 kc w zw. z art. 448 kc w zw. z art. 24 kc należało orzec jak w sentencji wyroku, o kosztach procesu rozstrzygając na podstawie art. 100 kpc (powód utrzymał

się ze swoim roszczeniem w przybliżeniu w 1/2 części) - znosząc je między stronami w zakresie kosztów zastępstwa procesowego i zasądzając na rzecz powoda połowę kosztów związanych z uiszczeniem przez niego opłaty od pozwu.